

EWALUACJA PROCESU BUDŻETU OBYWATELSKIEGO W KOSZALINIE

BADANIE FOCUSOWE

Pracownia Pozarządowa, 7 lutego 2018r.

Spotkanie miało formę wywiadu grupowego z autorami projektów ubiegłorocznej edycji KBO. Wywiad odbył się w Pracowni Pozarządowej dnia 7 lutego 2018r.

W spotkaniu wzięli udział: moderator, protokolant oraz siedmiu uczestników wywiadu. Uczestnicy badania zostali wybrani losowo spośród wszystkich autorów projektów zgłaszanych w KBO 2018. W celu różnorodnej i szerokiej reprezentacji wybrano autorów z każdej z poniższych w kategorii:

- autorzy projektów ogólnomiejskich, które nie przeszły oceny formalnej,
- autorzy projektów ogólnomiejskich, które przeszły ocenę formalną, ale nie zostały wybrane do realizacji w wyniku głosowania,
- autorzy projektów ogólnomiejskich, które przeszły ocenę formalną, a w wyniku głosowania zostały wyłonione do realizacji,
- autorzy projektów osiedlowych, które nie przeszły oceny formalnej,
- autorzy projektów osiedlowych, które po pozytywnej ocenie formalnej automatycznie zostały zatwierdzone do realizacji,
- autorzy projektów osiedlowych, które po pozytywnej ocenie formalnej zostały wybrane do realizacji przez uczestników spotkania osiedlowego w II turze spotkań
- autorzy projektów osiedlowych, które w wyniku oceny formalnej zostały przeniesione do kategorii projektów ogólnomiejskich.

Poniżej zamieszczone są pytania, według których prowadzona była dyskusja, a także uwagi i propozycje zgłoszone przez uczestników spotkania. Szczególnie ważne/często powtarzające się uwagi podkreślono.

Część I: Ocena ostatniej edycji Budżetu Obywatelskiego

1. Ogólna ocena procesu wdrażania BO w ub. roku

- Ogólna ocena poprzedniej edycji jest pozytywna.
- Pozytywnie oceniono wprowadzenie licznych spotkań z mieszkańcami oraz dyskusji o priorytetach Miasta i poszczególnych osiedli.
- Kwota przeznaczana na BO jest zbyt niska.
- Proces powinien być rozpoczynany wcześniej, realizowany z mniejszym pośpiechem.
- BO powinien być traktowany jako całoroczne narzędzie aktywizacji mieszkańców, powinien być widoczny cały rok, a nie tylko podczas głosowania. Warto zadbać o: promocję realizowanych inicjatyw, informacje z przebiegu wykonywania projektów, promowanie idei BO, promowanie pozytywnych postaw aktywnych

mieszkańców, ciekawostki i ciekawe informacje o budżetach obywatelskich, o mieście. Obecnie główna promocja i kampania ogranicza się do okresu głosowania. Propozycja wykorzystania dodatkowych form promocji poza stroną www, wykorzystując np. Trendy, wywiady z autorami i z mieszkańcami, sondy uliczne, zdjęcia i opisy realizacji itp.

- Ważne jest by BO realnie integrował grupy osób wokół danego tematu – aktywował, motywował do aktywności.

2. Ocena dotychczas stosowanych formularzy wniosku i wymaganych załączników

- Ogólna ocena pozytywna.
- Formularz jest przystępny i nie wymaga dużych zmian.
- Występuje różnica między wersją elektroniczną (on-line) a wersją papierową wniosku.
- Zaproponowano poszerzenie przestrzenne papierowej wersji wniosku np. więcej wierszy do opisów, większa tabela budżetowa, tak aby odręcznie można było wygodniej wpisywać większą ilość danych (obecnie formularz zawiera mało wąskich wierszy w budżecie).

3. Ocena nowej strony www poświęconej KBO. Ocena sposób komunikacji Miasta z autorami projektów za pośrednictwem strony

- Ogólna ocena strony www pozytywna.
- Propozycja, aby pod opisem projektu dostępnym po zakwalifikowaniu projektu do głosowania (skrócony opis projektu) były zamieszczane załączniki, zdjęcia (o ile były dołączone do projektu). W ubiegłej edycji były tylko opisy słowne, które uniemożliwiały wartościowe zaprezentowanie projektów (zwłaszcza tych zawierających wizualizacje).
- Cennik zawiera za mało szczegółów; pojawiają się zbyt duże dysproporcje między wartością projektów szacowanych na podstawie cennika a późniejszą oceną i oszacowaniem kosztów przez UMK. Cennik nie opisuje różnych zmiennych mogących wpłynąć na ostateczną cenę, np. rodzaj użytych materiałów.
- Część autorów była za przywróceniem podglądu liczby głosów na poszczególne projekty podczas głosowania.
- Większa liczba kanałów informacyjnych przy przekazywaniu informacji o samym KBO oraz o wydarzeniach w jego ramach (np. telebim na budynku Urzędu Miejskiego, plakaty w autobusach, prasa lokalna).
- Facebook KBO: pozytywna ocena założenia tego profilu. Jest to ważny kanał informowania autorów. Zbyt mała promocja profilu wśród mieszkańców. Zbyt mała liczba informacji zamieszczana na profilu KBO na facebooku.

4. Ocena poszerzenia merytorycznego doradztwa i pomocy dla wnioskodawców na etapie przygotowania projektów

- Sam pomysł wsparcia oceniony pozytywnie. Forma dyżurów doradczych była dobra (czas, częstotliwość, miejsca).
- Powinna być szersza promocja możliwości uzyskania wsparcia merytorycznego, głównie dyżurów. Autorzy twierdzą, że nie wiedzieli o dyżurach doradczych (informacja o dyżurach w aktualnościach na www jest nie wystarczająca).
- Wsparcie doradcze jest bardzo potrzebne. Powinno być prowadzone i rozszerzane. Wsparcie powinno być prowadzone zarówno w Urzędzie, jak i Pracowni.
- Propozycja uruchomienia spotkań doradczych w mieście, bliżej mieszkańców, np. w kawiarniach lub tzw. maratonów pisania wniosków (jako uzupełnienie dyżurów, ale nie ich zastąpienie).

5. Ocena komunikacji odnośnie własnych projektów. Komunikacja z Urzędem przy ocenie wniosków – wyjaśnienia, formy i kanały otrzymywania informacji

- Na etapie weryfikacji formalnej istnieją mało wyraźne kryteria decydujące o odrzuceniu projektów – padł przykład obserwatorium astronomicznego, którego koszty okazały się dużo większe niż zakładany plan (a projekt został skierowany do realizacji), oraz projekt „kontenerów na kulturę”, który został od razu odrzucony z uwagi na zbyt wysokie koszty w przyszłości związane z prowadzeniem projektu. Rodzi to poczucie uznaniowości decyzji, niesprawiedliwości, nieprzejrzystości zasad. Bardzo duże wątpliwości autorów dot. sposobu oceny projektów, które generują koszty po ich realizacji.
- Propozycja stworzenia możliwości szerszej „negocjacji” na etapie oceny projektu z wnioskodawcą, np. dawanie możliwości rezygnacji z realizacji części zaplanowanych działań (o ile nie spowoduje to spadku wartości merytorycznej lub zmniejszenie efektywności ekonomicznej projektu), w przypadku gdy w ocenie Urzędu koszty wskazane we wniosku są niedoszacowane i przekroczy on pułap kwotowy dla pojedynczego projektu.
- Zgłoszono potrzebę powiadamiania autorów na bieżąco o zmianach statusu wniosków (np. mailowo) – o odrzuceniu, o konieczności, zmian, uzupełnień, o przejściu do kolejnego etapu itp.
- Zgłoszono problem odnośnie mapy gruntów na stronie www – wskazuje własność gminną tam, gdzie w rzeczywistości budynki nie należą do Miasta (budynki na ul. Dworcowej naprzeciw dworca PKP).
- Możliwość robienia ulotek/plakatów przez autorów poprzez www jest oceniana jako przydatna funkcja, która powinna być rozwijana, ale też w większym stopniu promowana wśród autorów.
- Propozycja organizacji spotkań, na których będzie możliwość szukania alternatywnych sposobów na realizację projektów niewygranych (np. przez konkursy grantowe ogólnopolskie, dotacje dla organizacji pozarządowych,

inicjatywę lokalną). Propozycja stworzenia katalogu projektów, spośród zgłoszonych a nie wybranych do realizacji, które (z uwagi na swoją wartość dla mieszkańców) mogą być w przyszłości realizowane z budżetu Miasta w razie dostępnych środków. Pomysł powołania zespołu/komisji, która będzie monitorować ten proces.

Część II: Opinia na temat możliwych zmian formuły w przyszłych edycjach Budżetu Obywatelskiego

1. Głosowanie. Punkty do głosowania

- Większość uczestników jest za zwiększeniem liczby stacjonarnych punktów do głosowania, tak aby były dostępne dla większej liczby mieszkańców. Proponowane nowe punkty to np.: wszystkie sklepy sieci Sano (do tej pory w niektórych z nich nie było możliwości oddawania głosu).
- Propozycja zapewnienia osobom niepełnosprawnym możliwości zgłaszania chęci udziału w głosowaniu (np. poprzez Pełnomocnika ds. Osób Niepełnosprawnych).
- Karty do głosowania niektórych wprowadzały w błąd (brak wiedzy, że jest dwustronna lub że druga strona jest obligatoryjna). W wersji papierowej powinny mieć miejsce na złożenie podpisu na każdej stronie przez osobę głosującą.
- Czas trwania głosowania – większość uważa, że był optymalny; jedna osoba, że powinien być dłuższy.

2. Premiowanie składania wniosków oraz głosowania drogą elektroniczną

- Zdecydowanie negatywna opinia odnośnie premiowania większą „wagą punktową” głosów oddanych w formie elektronicznej.
- Jeśli wprowadzać takie rozwiązanie to tylko tak by była nagroda wspólna dla wszystkich i jednoczyła mieszkańców. Nie dla premiowania indywidualnego. Pojawiła się inna propozycja zachęcenia mieszkańców do korzystania z głosowania elektronicznego lub ze składania wniosków drogą elektroniczną – zwiększenie puli środków KBO, jeśli będzie osiągnięty określony próg głosowania/składania wniosków drogą elektroniczną (np. gdy min. 60% wniosków będzie złożonych elektronicznie na BO zostanie przydzielona dodatkowa kwota).
- Inny sposób to większa promocja i zachęcanie do składania wniosków elektronicznych.
- Umiarkowanie pozytywna opinia odnośnie wskazania krótszego terminu składania wniosków w wersji papierowej niż drogą elektroniczną (jako ewentualnej możliwości premiowania autorów składających projekty elektroniczne).

3. Ocena spotkań osiedlowych

- Ocena pozytywna. Bardzo potrzebne.
- Warto starać się o wyższą frekwencję.
- W pierwszej turze spotkań powinna być stworzona większa przestrzeń na dyskusję o priorytetach rozwoju danego osiedla.
- Ważne jest wcześniejsze ogłaszanie i promowanie spotkań osiedlowych.
- Podczas spotkań osiedlowych (I tura) można było zauważyć dominację członków Rad Osiedli podczas dyskusji, omawiania potrzeb i zgłaszania propozycji projektów.
- Podczas II tury spotkań osiedlowych warto stworzyć więcej miejsca na samą prezentację projektów, które będą dyskutowane, dać możliwość dopytania o szczegóły projektów.
- Rozważyć możliwość uzupełnienia ulotek zapraszających na spotkania osiedlowe plakatami (można je zawiesić w często odwiedzanych miejscach na osiedlach, klatkach w blokach itp.).

4. Wartość (minimalna i maksymalna) projektów ogólnomiejskich i osiedlowych

- Projekty osiedlowe – wartość jednego projektu do maksymalnej wysokości dostępnych środków na osiedlu (np.: 1– 50.000zł.)
- Projekty ogólnomiejskie: wartość projektów może się wahać od kwoty nieco niższej niż maksymalny poziom dla projektu osiedlowego; górna granica – nawet 100% dostępnej puli (zdania były bardzo podzielone, i pojawiły się tak naprawdę wszystkie opcje, od możliwości składania projektów 5-10-tysięcznych, przez projekty o maksymalnej wysokości 50% dostępnej puli, aż po projekty maksymalnie wykorzystujące dostępną pulę, tak jak było to w roku 2017).

Część III: Podsumowanie i najważniejsze wnioski

1. Co było Państwa zdaniem najmocniejszą stroną ostatniej edycji Budżetu Obywatelskiego w Koszalinie?

- Zejście z Budżetem na poziom osiedli i szeroka komunikacja z mieszkańcami (przede wszystkim poprzez spotkania osiedlowe). Poznawanie się mieszkańców osiedli, początek integracji.

2. Co było Państwa zdaniem najsłabszą stroną ostatniej edycji Budżetu Obywatelskiego w Koszalinie?

- Rozbieżności w cennikach kosztów zamieszczonych na stronie www a faktyczną kalkulacją dokonywaną w Urzędzie.

- Niewystarczający kontakt z autorami zwycięskich projektów (podczas zmiany statusu, zmiany wyceny, niedostateczne uzasadnianie odrzucenia, brak kontaktu podczas realizacji).
- Mała promocja, mało plakatów, za mało informacji, promocja głównie podczas głosowania.

3. Proszę podać Państwa inne oczekiwania/propozycje zmian/wskazówki związane z procesem wdrażania przyszłych edycji Budżetu Obywatelskiego w Koszalinie

- Pecha Kucha – na duży plus, koniecznie kontynuować, mogłaby być luźniejsza atmosfera (mniej stresująca prezentujących) oraz więcej czasu na przygotowanie prezentacji (wcześniejsze zaproszenia).
- Autorzy składanych projektów powinni być w mocniejszy sposób uhonorowani, poza samym otrzymaniem dyplomu, np. w formie bardziej uroczystego spotkania, otrzymania pakietu gadżetów Miasta, zdjęć autorów z opisem ich pomysłów na rozwój Miasta.